

Omvärldsanalys inför budget 2023

1 | Östersunds kommun har vi en tillväxt som är jämställd och ekonomiskt hållbar, där alla känner sig delaktiga

Under mål ett återfinns kommunens processer för kommunövergripande styrning, ledning och organisering samt demokrati och insyn.

Inom ramen för Projektet åldrandevänlig kommun har enkätundersökningar genomförts vilka visade att det endast var 11 % av de äldre som upplevde att de har möjlighet att påverka de beslut som kommunen fattar. Resultatet visade också att det var 33 % som inte visste om de kunde påverka. I en tid där både tilltron till och kunskapen om den parlamentariska demokratin minskar och demokratin försvagas internationellt är det synnerligen viktigt att satsa på demokratifrågor och insatser för medborgarinflytande.

De senaste åren har styrningen av Östersunds kommun i flera delar förändrats där en ny modell för både mål och budget samt för politiska styrdokument har tagits fram. Under 2022 kommer också en översyn av resursfördelningsmodellen att göras liksom en översyn av processen för investeringar. Det som är viktigt under både 2022 och 2023 är att säkerställa att både politik och kommunens förvaltningar blir trygga med de nya arbetssätten.

2 I Östersunds kommun har vi en trygg och tillgänglig infrastruktur där både stad och landsbygd växer på ett smart och hållbart sätt

Under mål två återfinner vi kommunens processer för samhällsplanering. Här hanteras allt från fysisk planering, detaljplaner, markfrågor, vatten och avlopp, avfall, energi, transporter, miljö och hälsoskydd till samhällsskydd och beredskap.

Kommunens tillsynsverksamhet är en viktig grundsten för att samhället ska fungera ur ett hälso- och miljöperspektiv. I stort fungerar kommunens tillsyn väldigt bra och det viktigaste är att få behålla den kompetens och engagemang som finns hos medarbetarna då nyrekrytering är en stor utmaning.

Tillsammans med övriga norrlandskommuner och myndigheter är ett samarbete gällande brottsförebyggande tillsyn och kontroll av livsmedelsfusk under uppbyggnad. Bra underlag som kan ligga till grund både för tillsyns- och samhällsplanering, avseende vatten, luft, naturvård med mera behöver tas fram. Underlagen skulle ge bättre förutsättningar för välgrundade beslut i tidiga skeden i olika typer av frågor. Även inom vattenförvaltningen behöver kartläggningar genomföras för att säkerställa god ekologisk och kemisk status.

Naturvårdsåtgärder är ett eftersatt område inom hela kommunen och behov finns av att identifiera vilka stads- och tätortsnära naturområden som bör skyddas/utvecklas för att staden/tätorten ska vara en attraktiv plats att leva, bo och arbeta i både nu och i framtiden.

I Jämtland har länsstyrelsen tillsammans med region J/H och kommunerna tagit fram en ny struktur för planläggning och hantering av krisberedskap och civilt försvar och klimat. Denna samplanering kommer att skapa synergier och i förlängningen ge en positiv effekt på länets robusthet. Sett ur ett makroperspektiv är en kommun idag väldigt sårbar för händelser på andra kontinenter.

En stor del av den förnybara energi som produceras i Sverige kommer från Norrland. Genom att använda effekten där den produceras minskar den förlust av effekt som uppstår vid transport av energin till andra delar i Sverige. Jämtkraft elnät AB har under 2021 tecknat ett bygg- och anslutningsavtal på 500 MW med Svenska kraftnät vilket innebär att regionen blir mer attraktiv för etableringar av elintensiva industrier och företag och den mängd energi som produceras kommer att kunna nyttjas på ett effektivt sätt.

Den biogasanläggning som ska uppföras på Gräfsåsen, beräknas producera 26,7 GWh biogasbränsle samt 26 000 ton biogödsel. Lokalt producerat fossilfritt fordonsbränsle skapar inte bara arbetstillfällen utan minskar även beroendet av importerat bränsle vilket ger en ökad krisberedskap och ett stärkt totalförsvar för regionen som helhet.

Kommunen har fram till 2021 ersatt all uppvärmning som tidigare skett med eldningsolja med andra alternativ. För de fåtal oljepannor som idag återstår i drift kommer lösningen att vara att en konvertering till RME eller HVO. All el som produceras av Jämtkraft kommer från förnybara källor och de har bytt ut all fossil eldningsolja till bio-olja.

Kommunens medborgare påvisar ett allt större intresse för klimatsmarta lösningar för vårt vatten. Vatten från handfatet går exempelvis att använda till att spola toaletten, spillvärmens från varmvatten i duschen går att

värma upp nytt vatten med. Runt om i Sverige byggs hus och områden där lösningar för detta byggs in vilket är något som även Östersunds kommun kommer att behöva ta ställning till.

För att kommunen ska klara av att möta såväl klimatomställning, -anpassning, demografi- och socioekonomiska utmaningar måste ett bättre tvärsektorielt arbete uppnås och kommunens interna hantering av samhällsplanering behöver förbättras. Idag har planprocessen ofta fortskridit långt innan tex vattenfrågan kommer in vilket ofta resulterar i mindre bra lösningar. Det finns redan idag kapacitetsbrister och utbyggnadsstopp på vissa områden och samtidigt tas nya detaljplaner med krav på kommunalt VA utan att det har verifierats om och när de kan realiseras. Även dagvattenhanteringen är en stor kommungemensam utmaning och här kommer skärpta lagar och regler inom kort.

Svenskt Vatten och Avfall Sverige förespråkar en kraftig utökning av samarbetsformerna mellan kommuner för att vi gemensam skall klara Sveriges behov av upprustning och lagkrav. VA-organisationerna hos våra grannkommuner har redan idag stora problem och Östersunds kommun behöver fundera över hur samarbetet mellan kommunerna i länet gällande VA och Avfall bör se ut framöver. Ska Östersunds kommun växa till 75 000 invånare kommer det även behöva planeras för hur kommunen ska hantera Gövikens reningsverk som redan idag börjar närma sig maxnivån för utsläpp.

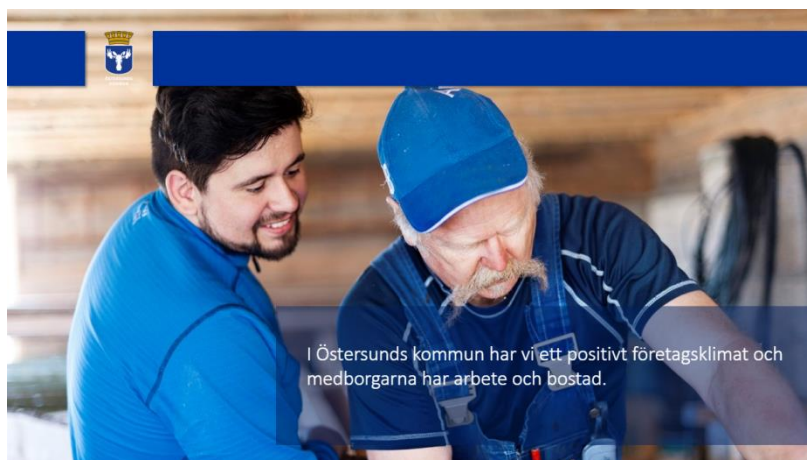
I samband med att en ny återvinningscentral har diskuterats har ett resonemang förts kring ett eventuellt uppförande av en Kretsloppspark vilket skulle kunna vara en viktig pusselbit för Östersunds kommuns utveckling inom den cirkulära ekonomin. Här finns också stor potential till att utveckla sociala hållbarhetsvärden genom platser för arbetsträning och reguljära betydelsefulla arbeten. Förslaget har rönt stort intresse både internt och externt men kräver ett tvärfunktionellt synsätt där ett flertal förvaltningar i kommunen är involverade i arbetet.

För att uppnå färdmedelsfördelningen krävs att fler väljer att gå, cykla och åka kollektivt. Åtgärder för att öka gång och cykeltrafiken bör i ett sådant läge prioriteras. Kommunen står också inför en åldrande befolkning vilket ökar behovet av färdtjänst. Detta ställer i sin tur högre krav på tillgänglighet på hållplatser samt stråken till hållplatserna. Här bör åtgärder prioriteras där de får mest effekt på antal användare ur ett socioekonomiskt och demografiskt perspektiv. En viktig faktor för regionens tillväxt är att, i nationell konkurrens, öka tillgängligheten genom fjärrtransporter vilka givetvis också ska ske på ett klimatsmart sätt.

Östersund är en stad i expansion och när staden förtätas ökar slitaget då fler ska samsas på befintliga grönytor. Östersunds kommun har en lägre nettokostnad/invånare vad gäller parkskötsel än vad jämförbara kommuner har och mätningar vad gäller upplevelsen hos kommunens medborgare visar också på att medborgarna efterfrågar bättre skötsel. Forskning visar att bostadsnära, innehållsrika och välskötta grönytor kan bidra till att lyfta socioekonomiskt svagare områden där kostnaderna kan räknas hem genom bättre folkhälsa, högre fastighetsvärden mm.

När det gäller drift av kommunens gator, vägar och parkeringar är den i särklass största utmaningen att fördela befintliga resurser över en allt större och växande befolkning och areal. För gatumarken och tillhörande anläggningar, samt maskinpark, finns dessutom en växande underhållsskuld. Underhållet av kommunens gång- och cykelvägar är klart avgörande för att fler medborgare ska välja att nyttja dem och på så sätt bidra till kommunens miljö- och klimatmål. En annan förutsättning för att uppnå miljömålen är att kommunen ligger i framkant när det gäller att söka och utnyttja olika investeringsbidrag.

3 I Östersunds kommun har vi ett positivt företagsklimat och medborgarna har arbete och bostad

Mål tre handlar om näringsliv och utveckling, arbetsmarknad och sysselsättning, bostadsförsörjning samt integration.

När det gäller näringslivsfrågorna är de största utmaningarna och möjligheterna 2023 kopplade till kommande översiktsplan då den har högt ställda mål. För att nå dessa mål behöver inflyttarfunktionen samt arbetet kring marknadsföring och allmän attraktion förstärkas. Kommunen behöver en ökad tillgång på detaljplanerad mark, fler bostäder en bättre infrastruktur samt säkrad el-/effektörsörjning.

Kommunen har i nuläget en i stort sett god bostadsförsörjning och det finns ingen underliggande strukturell eller demografisk bostadsbrist – det vill säga det finns bostäder och planberedskap som motsvarar befolkningens och den förväntade befolkningstillväxtens storlek. Däremot skulle bostäderna kunna fördelas bättre och blandningen i beståndet öka, vilket även fortsättningsvis ger ett byggbehov. Det finns även ett behov av bostäder med en lägre prisnivå än vad marknaden förmår att producera, vilket är en reell utmaning. Efterfrågan på bostäder är störst på småhus, vilket visas i att prisnivån ökar både i Östersund stad och på landsbygden.

Ett flertal utmaningar finns inom området arbetsmarknad och sysselsättning. Det råder idag en obalans, där många av de som står utanför arbetsmarknaden inte matchar arbetsgivarnas krav på kompetens. Attityder och kunskap hos arbetsgivare kring den arbetskraft som står utanför arbetsmarknaden behöver utvecklas för att främja exempelvis arbetsdelning och breddad rekrytering. Arbetsmarknads- och kompetensförsörjningsfrågor bör kopplas ihop och möjligheten till utbildning för dem som står långt ifrån arbetsmarknaden bör öka. Det finns även en problematik att beakta då det i vissa fall kan vara ekonomiskt olönsamt att gå från bidrag till arbetsmarknadsåtgärd.

Utifrån Arbetsförmedlingens reformering och framtida uppdrag bör kommunen ta en mer samordnande roll. I etableringsuppdraget är samordningen med Arbetsförmedlingen en utmaning sett till språket, avsaknad av nätverk och svårigheter kopplat till digitaliseringen. I synnerhet gäller detta lågutbildade kvinnor men även generellt.

För utlandsfödda vårdnadshavare behövs information och kunskap för att de ska knytas närmare skolan. Detta för att öka förståelsen av den dagliga skolkontakten och ansvaret som finns i vardagen kopplat till barnens skolgång. Skolan ser en utmaning i att hitta behörig kompetens för utbildning i Svenska som andraspråk, framförallt för mellanstadieelever. De elever som börjar på högstadiet när de kommer till Sverige får kort tid på sig att klara av grundskolan och uppnå målen inom den reguljära gymnasieskolan.

4 I Östersunds kommun ska alla barn och elever klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt livslånga lärande

Mål fyra innefattar kommunens utbildningsprocesser, från förskola till vuxenutbildning.

Det har tidigare varit svårt att rekrytera förskollärare men idag finns tillgång men barnpengen räcker inte till för att rekrytera i önskad utsträckning. Små förskolor har också svårare att klara budget på grund av högre kostnader för lokaler, mat etc. Även ur en pedagogisk synvinkel är det en fördel med större enheter då det ger bättre förutsättningar till samarbete bland personalen. Detta i kombination med den kommande förändringar av förväntat barnantal där det först ser ut att ske en minskning och därefter en kraftig ökning till cirka 150 fler barn än idag gör att kommunens lokaler utgör en central fråga de kommande åren. Inom förskolan behövs ett fortsatt arbete med att säkerställa att alla barn får en rolig, trygg och lärorik undervisning på förskolan. Detta sker genom ett samlat systematiskt kvalitetsarbete där flera faktorer vägs in; vårdnadshavares bild av verksamheten, barns bild av verksamheten, personalens bild av verksamheten, det pedagogiska ledarskapet och barnhälsoarbetet.

Höga kunskapsresultat i grundskolan förutsätter hög kvalitet i undervisningen och det pedagogiska ledarskapet. Rektorer och lärare behöver därför ges goda förutsättningar att utvecklas i sin profession.

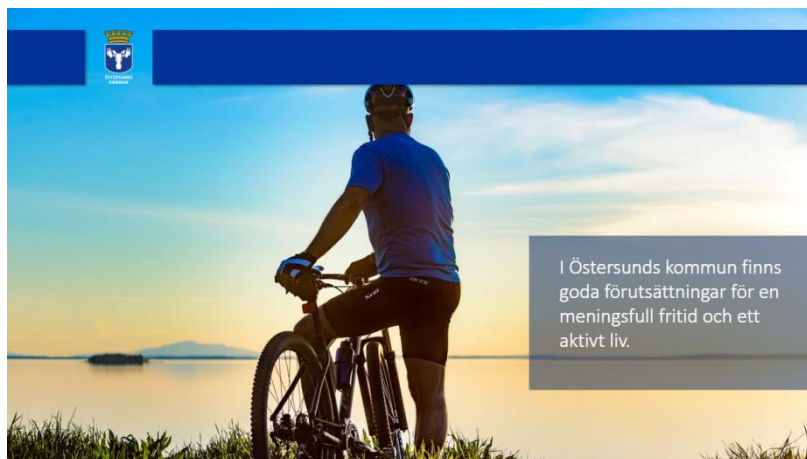
Utbildningsdepartementets föreslagna nationella professionsprogram kommer att ställa högre krav på rektorers förmåga och möjlighet till att verka som pedagogiska ledare. För att hålla en hög kvalitet i undervisningen krävs förutom ett starkt pedagogiskt ledarskap också behöriga lärare. Kompetensförsörjningen i skolan är en utmaning nationellt och under de närmsta tio åren står Östersunds kommun inför utmaningen av ett stort antal pensionsavgångar.

Grundsärskolan står inför stora pensionsavgångar, inom så gott som alla yrkesgrupper (elevassistenter, lärare och fritidspedagoger). Att ta sig an nya läro- och kursplaner samt de nya riktlinjer som kommer att fastställas i kommunen är en utmaning i hela organisationen. En stor möjlighet och en viktig utmaning framöver är när Odensalaskolan ska bli en gemensam skola med olika verksamheter (grundskola och grundsärskola) och med alla stadier. Samarbetet med grundskolan där det byggs en gemensam kultur och helhetssyn kring alla elever, som vistas i samma lokaler, är och förblir allt mera viktig i framtiden. En ny skolskjutsorganisation för grundsärskolans elever träder i kraft vid årsskiftet. Detta medför att vårdnadshavarna själva behöver beställa och betala färdtjänst till sina barn till och från fritidsverksamhet. Skolskjutsen till och från skolan är oförändrad.

Vuxenutbildningen kommer spela en avgörande roll för flera stora samhällsutmaningar, som nyanländas etableringar, individers möjligheter att byta yrke och kompetensförsörjning till arbetsliv. Vuxenutbildningens uppdrag har förändrats så att den i högre grad än tidigare ska möjliggöra att vuxna ska stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet och att vuxenutbildningen ska utgöra en bas för kompetensutbildning. Det råder idag stor brist på utbildad personal inom områden som motsvarar gymnasieskolans yrkesprogram och för att kunna möta behovet kommer vuxenutbildningen behöva utbilda fler då gymnasieskolan inte täcker upp behovet. En utmaning framåt är att mer långsiktigt och strategiskt kunna planera och dimensionera vuxenutbildningen utifrån såväl individens behov som arbetslivets behov av kompetens. Genom avtal med upphandlade utbildningsanordnare och genom samverkansavtal med Jämtlands Gymnasieförbund har kommunen säkerställt ett brett utbud av vuxenutbildningar. Särvox är sedan 2020 en del av den kommunala vuxenutbildningen och ändringen syftar till att skapa en väg in i vuxenutbildningen, vilket ska underlätta för fler vuxna att kunna och vilja ta del av utbildning oavsett om individen har en utvecklingsstörning eller inte. Ändringen syftar också till att

underlätta för de elever som har kapacitet att kombinera studier inom särskild utbildning med utbildning i svenska för invandrare (Sfi), grundläggande eller gymnasial vuxenutbildning.

5 I Östersunds kommun finns goda förutsättningar för en meningsfull fritid och ett aktivt liv

Under mål fem återfinner vi de processer som levererar förutsättningar för våra medborgare att utöva kultur-, fritid- och idrottsaktiviteter samt kommunens insatser för turism. Verksamheter som i huvudsak inte är lagstyrda utan är avhängiga politikens ambitionsnivå.

Kulturbranschen är en av de branscher som drabbats hårdast av pandemin där en av konsekvenserna är ett stort tapp av kompetens då utövarna fått gå vidare till andra branscher för att få sin försörjning tryggad. Detta påverkar naturligtvis och kommer att påverka uppbyggnadsskedet. Svårigheter uppstår även utifrån det generellt vikande föreningsengagemanget i samhället som också påverkar kulturområdet menligt. Det råder även en brist på lokaler för vissa konstformer. Coronapandemin har dock visat på behovet av kultur och kulturutövande, ett liv utan kultur är ett fattigt liv för såväl barn och ungdomar som för vuxna.

Jamtli var en av de verksamheter som drabbades hårt av pandemins effekter. Det åtgärds paket som antogs var kraftigt och resulterade också i att stiftelsen gick igenom krisen med ett positivt resultat och stärkt likviditet.

Biblioteksverksamhetens största utmaning är att nå fler användare i socioekonomiskt svaga områden vilket också är något som verksamheten fokuserar på. I dessa områden kan biblioteken göra stor skillnad för dess medborgare genom att arbeta strategiskt med språkutveckling, läsförmedling, höja den digitala kompetensen och arbeta med demokratiska frågor. Verksamheten har förändrats i och med digitaliseringen, i synnerhet för äldre och de socioekonomiskt svaga grupperna. På biblioteket kan medborgaren få hjälp med olika e-tjänster, samhällsinformation och även låna publika datorer.

Östersund är en kommun med stora möjligheter att erbjuda en rik och aktiv fritid men det är en stor utmaning att utifrån socioekonomiska strukturer och demografiska förändringar säkerställa en aktiv fritid som är tillgänglig för *alla* medborgare, oavsett förutsättningar. Bidrag och subventioner behöver därför ses över för att säkerställa att de kommer flest medborgare till nytta. Inte sällan kringgår resursstarka grupper ordinarie beslutsprocess med sina egenintressen, på bekostnad av resurssvaga grupper. Det krävs också tydliga och långsiktiga, politiska målsättningar för hur vi ska kunna möta dessa krav från idrotten och samtidigt vara kostnadseffektiva, klimateffektiva och, inte minst, uppnå de politiskt uppsatta målen och att minska samhällsklyftorna. Kraven från idrottsförbunden, om att kommunen ska uppbära kostnader för utveckling inom respektive förbunds idrott, ökar vilket är en utmaning att hantera inom ramen för befintlig budget såväl som ur ett klimatperspektiv. Ett exempel är hur förbunden allt mer skjuter fram sina säsonger för att matcha internationella ligor, vilket ställer krav på konstgjorda och energikrävande anläggningar.

Enligt den senaste forskningen visar det sig att beroende på socioekonomiska förutsättningar så använder ungdomarna fritidsgårdarna olika. Den genomsnittliga ungdomen som präglas av goda socioekonomiska betingelser söker i högre grad upplevelser och sammanhang där man upplever frihet i förhållande till vuxnas förväntningar. Det man kan se är att när familjen har många möjligheter, ett tight familjepussel och många aktiviteter så upplevs en lägre grad av initiativrikedom kopplat till att uppleva aktiviteter och vara med och påverka. För de ungdomar som har lägre socioekonomiska betingelser runt sig tycks viljan att påverka, vara

delaktig och att skapa och delta i aktiviteter vara högre. Detta kan förklaras med "knapphetshypotesen" dvs. du söker i tonåren/på din fria tid vad du saknar i din familjekontext.

Fritidsgårdarna upplever ett hårdare klimat bland kommunens ungdomar där allt fler unga hamnar i utanförskap. Det är därmed viktigt att resurser fördelas till kommunens socioekonomiskt utsatta områden.

Under hösten 2021 har Kulturskolan i Östersund utvecklat sitt arbete för att nå fler barn och unga och speciellt i socioekonomiskt svagare områden. Kulturskolan har mångfaldigt sin närvaro och verksamhet i Torvallaområdet vilket har varit möjligt tack vare ett ökat samarbete med rektorer och fritidshem. Det är en verksamhet som bör permanentas och ett arbetssätt som bör spridas till fler områden.

6 I Östersunds kommun får medborgarna stöd, vård- och omsorg och lever ett självständigt liv

Mål sex handlar om stöd- och omsorg samt överförmyndarverksamhet.

En av de största utmaningarna är behovet av kompetensförsörjning och redan idag finns stora problem inom äldreomsorg, funktionshinderområdet och även inom myndighetsutövningen.

De demografiska förändringarna visar på att allt fler kommer att behöva stöd i framtiden. För att möta detta och för att öka medborgares självständighet oavsett ålder, funktionsnedsättning eller socioekonomisk tillhörighet är det viktigt att agera långsiktigt och att satsa på hälsofrämjande insatser. Under ett flertal år har en ökning av medborgare med komplexa behov av stöd och hjälp skett. För att möta dessa grupper måste stödet och insatserna som ges vara mer flexibla där exempelvis missbruksproblematik fångas upp i ett tidigt skede. Även kostnaderna för placeringar på SIS och HVB ökar och placeringarna tenderar att bli långvariga. En väl fungerande samverkan både internt och externt måste skapas där respektive huvudman tar sitt ansvar för att tillförsäkra medborgaren en fungerande vård- och stödkedja. Det är av stor vikt att den regionala överenskommelsen som gäller 2021-2023, som tydliggör varje huvudmans ansvar för målgruppen samsjuklighet får genomslagskraft

Den nya socialtjänstlagen som börjar gälla 1 jan 2023 (om den antas) kommer bland annat innebära att skyddsplaceringar för de som har varit utsatta för våld i nära relationer blir en ny placeringsform med tillståndsplikt och kvalitetskrav. Det är också av stor vikt att kommunen har ett vakande öga över de effekter som pandemin medfört i form av ökat alkohol- och spelmissbruk samt ökat våld i nära relationer.

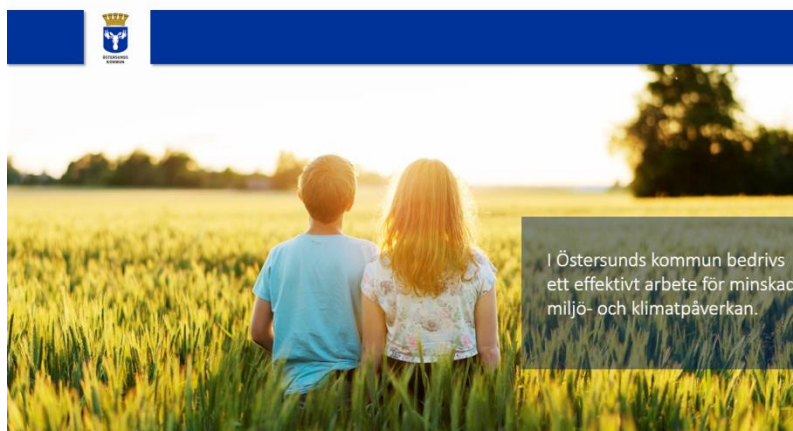
För de medborgare som uppbär försörjningsstöd och som står långt från arbetsmarknaden är det särskilt svårt att få ett arbete och därmed bli självförsörjande. Tillgång till varierade och förberedande insatser behövs därmed för att kunna erbjuda praktik så medborgaren blir anställningsbar.

Överförmyndarverksamheten

Den statliga utredningen SOU 2021:36 färdigställdes under våren 2021 där den främsta förändringen är den del som behandlar överförmyndarens övertagande av tingsrättens roll som första instans vid visst beslutsfattande. Överförmyndaren ska besluta i ärenden om godmanskap enligt 11 kap 4§ föräldrabalken.

Medborgare som behöver en ställföreträdare för att bevaka sin rätt och som har behov av att kommunicera på annat språk än svenska kommer sannolikt att öka och en kammungemensam tolkresurs/center samt förtydligande av kostnadsfördelning kommer behöva utredas på sikt.

7 | Östersunds kommun bedrivs ett aktivt arbete för minskad miljö- och klimatpåverkan

Mål sju handlar dels om att säkerställa ett systematiskt miljöarbete dels om att effektivt minska kommunens miljö- och klimatpåverkan.

Arbetet inom ledningssystem ISO 14001 är fungerande och bedöms tillräckligt för att upprätthålla kommunens miljöcertifiering.

Klimatomställningen är en ödesfråga och innebär att allt som kommunen gör måste bidra till nollutsläpp vilket kräver uthållighet, tydlighet och politiskt mod. Kommunen måste fokusera på de övergripande insatser och vägval som är av störst betydelse för klimatomställningen. Kommunens målbild är att bli en fossilfri kommun 2025/2030 samt klimatneutral 2030 och för att nå målbilderna måste utsläppsminskningstakten öka.

Samtidigt växer staden vilket innebär att samhällsplaneringen är en förutsättning för att klara detta. Föreslagna förändringar i plan- och bygglagen ökar kravet och möjligheterna på att samhällsplaneringsprocessen stödjer klimatomställningen. Exempelvis ska ny bebyggelse vara samlad så att behovet av person- och varutransporter hålls på en så låg nivå som möjligt och att befintlig infrastruktur utnyttjas. Bostäder och verksamheter ska också vara tillgängliga med gång, cykel och olika energieffektiva och miljövänliga transportslag. Det här är en chans för kommunerna att genom samhällsplaneringen driva utvecklingen till ett fossilfritt samhälle.

Kommunen har ett flertal gamla "miljösynder" att hantera där förekomsten av PFAS är ett exempel.

Omställningen av samhällets fordonsflotta från fossila bränslen till el har startat. Kommunen behöver planera för hur den omställningen ska möjliggöras för att säkerställa tillräcklig kapacitet, t ex mark, effekt och infrastruktur, så det inte blir ett hinder för invånare, företag, bostadsrättsföreningar mm.

Upphandling är ett effektivt verktyg för att styra vad som kommer in i organisationen, och driva omställningen till ett hållbart samhälle. För att få full effekt av de upphandlingar som görs, bör samtliga upphandlingar följa en kommungemensam inköps/upphandlingsprocess som säkerställer att relevanta krav ställs.

Kommuninvånarnas medvetenhet om pågående klimatförändringar och medföljande risker ökar, och därmed deras oro. Det förväntas att kommunen agerar på ett sådant sätt att det skapas förutsättningar för omställningen till en fossilfri kommun, och bidrar till att de globala målen nås. Kommunen bör här förbättra kommunikationen av kommunens målbilder samt de resultat man uppnår inom miljöområdet, för att på så sätt öka förtroendet för kommunen.

8 | Östersund är kommunen en modern och attraktiv arbetsgivare

Mål åtta handlar om kommunens stödprocesser och avser processgrupperna informationsförvaltning, systemförvaltning och IT-arkitektur, HR, ekonomi, inköp, lokalförsörjning och fastighetsunderhåll, kris och säkerhet, information och marknadsföring samt förvaltningsstöd.

Efterfrågan på att ta del av allmänna handlingar ökar hos medborgarna liksom kraven på snabbhet och digitala tjänster. Omvärlds- och hotbilden kopplat till informationstillgångar med cyberkriminell verksamhet förändras numera mycket snabbt och det är viktigt att kompetens om informationsförvaltning och IT-säkerhet stärks och underhålls i hela kommunförvaltningen.

Kompetensförsörjning är rent allmänt en stor utmaning framöver och kommunen behöver hitta nya vägar för att säkra framtida kompetensförsörjningsbehov som t ex att aktivt arbeta för att kunna behålla medarbetare längre, identifiera nya rekryteringsvägar, möjliggöra för partiell arbetskraft, identifiera viktiga framtida kompetenser och talanger. Det handlar också om att tydligare lyfta kommunens samlade behov för att påverka områden som kompetensutvecklar tillgänglig arbetskraft.

Undersökningen Hållbart medarbetarengagemang visar att kommunen är en attraktiv arbetsgivare men det finns förbättringspotential. Arbetsmiljöverket pekar också på förbättringspotential i det systematiska arbetsmiljöarbetet där det framförallt handlar om att säkra rutiner för riskbedömningar och uppföljning i hela kedjan och att lyfta fokus till organisatorisk och social miljö. Ledarskapet behöver också fortsatt utvecklas liksom medarbetarnas förmåga till självledarskap.

Inom fastighetsområdet behöver laddinfrastrukturen för bilar utökas de närmaste åren för att göra den kommunala förvaltningen fossilbränslefri till 2025. Likaså behöver arbetet med energieffektiviseringar skalas upp till en mycket högre nivå från och med år 2023 för att säkerställa att den beslutade långsiktiga målsättningen till år 2030 nås.